

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ.

Τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ διδασκάλου τοῦ Σωκράτους ἔγραψεν ὁ Ξενοφῶν, ὑπερασπίζων τὸν θαυμάσιον τοῦτον τῆς ἀρετῆς διδάσκαλον κατὰ τῶν ἀδίκως αὐτὸν συκοφαντούντων. Περιέχει δὲ τὸ σύγγραμμα τοῦτο τὴν καθαρωτέραν τῆς ἡθικῆς διδασκαλίαν καὶ εἶνε ἡ ἀληθεστέρα βιογραφία τοῦ Σωκράτους.

ΒΙΒΛΙΟΝ Α΄.

ΕΚ ΤΟΥ Α΄, Α΄, Β΄, ΣΤ΄, καὶ Ζ΄, ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ.

ΒΟΛΛΑΚΙΣ ἐθαύμασα, τίσι ποτὲ λόγοις Ἀθηναίους ἔπεισαν οἱ γραψάμενοι Σωκράτην, ὥς ἄξιός εἴη θανάτου τῇ πόλει. . . Πρῶτον μὲν οὖν, ὥς οὐκ ἐνόμιζεν, οὓς ἡ πόλις νομίζει θεοὺς, ποίῳ ποτ' ἐχρήσαντο τεκμηρίῳ; θύων τε γὰρ φανερός ἦν, πολλάκις μὲν οἴκοι, πολλάκις δὲ ἐπὶ τῶν κοινῶν τῆς πόλεως βωμῶν καὶ μαντικῇ χρώμενος οὐκ ἀφανὴς ἦν. . .

Λέξω δὲ πρῶτον, ἃ ποτε αὐτοῦ ἤκουσα περὶ τοῦ δαιμονίου¹ διαλεγόμενου πρὸς Ἀριστόδημον τὸν Μικρὸν ἐπικαλούμενον. Καταμαθὼν γὰρ αὐτὸν οὔτε θύοντα τοῖς θεοῖς, οὔτ' εὐχόμενον, οὔτε μαντικῇ χρώμενον, ἀλλὰ καὶ τῶν ποιούντων ταῦτα καταγελῶντα, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀριστόδημε, ἔσιν οὐσιν ἀνθρώπων τεθαύμακας ἐπὶ σοφίᾳ; Ἐγὼ γ', ἔφη. Καὶ ὅς, Λέξον ἡμῖν ἔφη, τὰ ὀνόματα αὐτῶν. — Ἐπὶ μὲν τοίνυν ἐπὼν ποιήσει Ὀμηρον ἔγωγε μάλιστα τεθαύμακα, ἐπὶ δὲ διθυράμβῳ Μελανιππίδην², ἐπὶ δὲ τραγωδίᾳ Σοφοκλέῃ, ἐπὶ δὲ ἀνδριαντοποιίᾳ Πολύκλειτον, ἐπὶ δὲ ζωγραφίᾳ Ζεῦξιν. — Πότερα [ἄρα] σοὶ δοκοῦσιν οἱ ἀπεργαζόμενοι εἰδῶλα ἄφρονά τε καὶ ἀκίνητα ἀξιοθαυμαστότεροι εἶναι, ἢ οἱ ζῶα ἔμφρονά τε καὶ ἐνεργά; — Πολὺ, νῆ Δία, οἱ ζῶα, εἴπερ γε μὴ τύχη τινί, ἀλλὰ ὑπὸ γνώμης ταῦτα γεγέννηται. — Τῶν δὲ ἀτεκμάρτως ἐχόντων ὅτου ἐνεκά ἐστι³, καὶ τῶν φανερῶς ἐπ' ὠφελείᾳ ὄντων, πότερα τύχης καὶ πότερα γνώμης ἔργα κρίνεις; — Πρέπει μὲν τὰ ἐπ' ὠφελείᾳ γιγνόμενα γνώμης εἶναι ἔργα. — Οὐκ οὖν δοκεῖ σοὶ δὲξ' ἀρχῆς ποιῶν ἀνθρώπους ἐπ' ὠφελείᾳ προσθεῖναι αὐτοῖς, δι' ὧν αἰσθάνονται, ἕκαστα; ὀφθαλμοὺς μὲν ὥστ' ὄρᾱν τὰ ὁρατά, ὣτα δὲ, ὥστ' ἀκούειν τὰ ἀκουστά; ὁσμῶν γε μὴν, εἰ μὴ ῥίνες προστετέθησαν, τί ἂν ἡμῖν ὄφελος ἦν; τίς δ' ἂν αἰσθησίς ἦν γλυκέων καὶ δριμέων καὶ πάντων τῶν διὰ σώματος ἡδέων, εἰ μὴ γλῶττα τούτων γνώμων ἐνειργάσθῃ; Πρὸς δὲ τούτοις, οὐ δοκεῖ σοὶ καὶ τὸδε προνοίας ἔργον εἰκέναι, τὸ, ἐπεὶ ἀσθενὴς μὲν ἐστὶν ἡ ὄψις, βλεφάροις αὐτὴν θυρᾶσαι, ἀ, ὅταν μὲν αὐτῇ χρῆσθαι τι δέῃ, ἀναπετάννυται, ἐν δὲ τῷ ὕπνῳ συγκλείεται; ὥς δ' ἂν μὴδὲ ἄνεμοι βλάπτωσιν, ἡθμὸν βλεφαρίδας ἐμφῦσαι ὀφρυσί τε ἀπογεῖσθαι τὰ ὑπὲρ τῶν ὀμμάτων, ὥς μὴδ' ὁ ἐκ τῆς κεφαλῆς ἰδρώς κα-

1) Περὶ Θεῶν. 2) Ἀκμάσαντα τὸ 520 Π. Χ. 3) Εἰσι.